

Brüsszel, 2022.5.18.
COM(2022) 230 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

REPowerEU terv

{SWD(2022) 230 final}

Bevezetés

Oroszország Ukrajnával szembeni önkényes, indokolatlan katonai agressziója jelentős zavarokhoz vezetett a világ energiarendszerében. A magas energiaárak nehézségeket okoztak, és fokozódtak az energiabiztonsággal kapcsolatos aggályok, előtérbe helyezve az EU-nak az Oroszországból származó gáz-, olaj- és szénimporttól való túlzott függőségét. Az orosz fosszilis tüzelőanyagokért fizetett jelentős összegek elősegítik Oroszország számára, hogy folytassa az Ukrajna ellen indított háborút.

2022 márciusában az uniós vezetők az Európai Tanácsban¹ megállapodtak arról, hogy a lehető legrövidebb időn belül meg kell szüntetni Európa orosz energiaimporttól való függőségét. A Bizottság közleményére² építve felkérték a Bizottságot, hogy mihamarabb készítse el a REPowerEU terv részletes változatát. A szankciórendszert ki kell terjeszteni a szén és az olaj behozatalára. A Bulgáriába és Lengyelországba irányuló orosz gázszállítás terén a közelmúltban tapasztalt fennakadások is bizonyítják, hogy az Oroszországból érkező energiaellátás megbízhatatlansága olyan probléma, amelyet késedelem nélkül kezelni kell.

A REPowerEU célja az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségünk sürgős csökkentése a tiszta átállás tervezettnél gyorsabb megvalósítása, valamint a reziliensebb energiarendszer és a valódi energiaunió létrehozása érdekében történő összefogás révén.

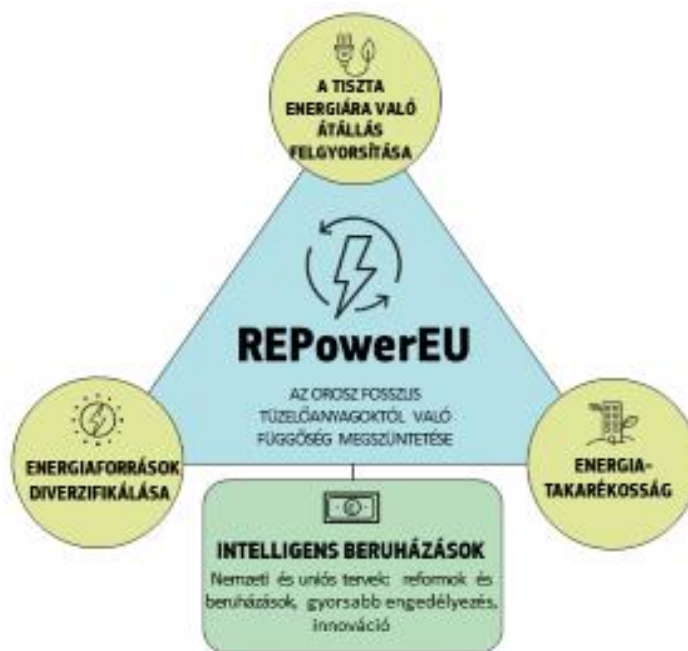
Már idén jelentős mértékben csökkenthetjük függőségünket az orosz fosszilis tüzelőanyag-importtól, és gyorsíthatjuk az energetikai átállást. Az „Irány az 55%!” javaslatcsomagra építve, valamint az energiaellátás és -tárolás biztonságával kapcsolatos intézkedések kiegészítéseként a REPowerEU terv további intézkedéseket³ irányoz elő a következők érdekében:

- energiatakarékosság;
- az ellátás diverzifikálása;
- a fosszilis tüzelőanyagok gyors kiváltása Európa tiszta energiára való átállásának felgyorsításával;
- a beruházások és a reformok intelligens kombinálása.

¹ Az Európai Tanács 2022. március 24–25-i ülésének következtetései.

² A Bizottság közleménye – REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiáért, COM(2022) 108 final (2022.3.8.).

³ Az intézkedések teljes listája az 1. mellékletben található.

Együttesen ezek az intézkedések átalakítják az EU energiarendszerének szerkezetét. Megvalósításukhoz az európai szabályozói és infrastrukturális intézkedések tényleges összehangolására, tagállami beruházásokra és reformokra, valamint közös energiadiplomáciára van szükség. Szükség van továbbá a keresleti oldali intézkedések összehangolására az energiafogyasztás csökkentése, valamint – a gáz, az olaj és a szén megújuló villamos energiával és fosszilis tüzelőanyagoktól mentes hidrogénnel való felváltása céljából – az ipari folyamatok átalakítása érdekében, a kínálati oldalon pedig intézkedéseket kell hozni a megújuló energiaforrások bevezetéséhez és előállításához szükséges kapacitás és keretek megteremtése érdekében.

A méltányosság és a szolidaritás az európai zöld megállapodás alapvető elve. A tiszta energiára való átállás felgyorsítására irányuló együttes fellépésünk ezért megerősíti, hogy a szociális jogok európai pillérével összhangban hatékony foglalkoztatási, készségfejlesztési és szociálpolitikákra van szükség. Az orosz energiaforrásoktól való függőség mértéke eltérő a tagállamok között, mivel az energiahelyzet és az energiaszerkezet országonként más és más. A jelen REPowerEU tervben alkalmazott megközelítés tükrözi ezeket a különbségeket, és különböző, a tagállamok sajátos igényeinek megfelelő, kiegyensúlyozott válaszokat javasol, miközben az EU egészét a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére ösztönzi.

A REPowerEU a tavaly előterjesztett „Irány az 55%!” javaslatok teljes körű végrehajtására épít anélkül, hogy módosítaná azt a célkitűzést, hogy az EU az európai zöld megállapodással összhangban 2030-ra legalább 55 %-os nettó ÜHG-kibocsátáscsökkenést érjen el, 2050-re pedig klímasemlegessé váljon. Ez az évtized során pozitív hatással lesz az EU kibocsátáscsökkentésére. Az orosz fosszilis tüzelőanyag-import gyors leépítése ugyanakkor a korábbi elképzelésekhez képest módosítani fogja az átmenet menetrendjét és a klímacélok elérésének módját.

A REPowerEU terv megvalósításának elengedhetetlen feltétele az „Irány az 55%!” javaslatok gyors végrehajtása, valamint a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra vonatkozó célértékek megemlése. Az új helyzetben az EU gázfogyasztása gyorsabban csökken majd, így a földgáz átmeneti tüzelőanyagként betöltött szerepe korlátozottabb lesz. Az orosz fosszilis tüzelőanyagokról való átálláshoz azonban célzott beruházásokra is szükség lesz a földgáz-infrastruktúra ellátásbiztonságának növelése és az olajinfrastruktúra igen korlátozott mértékű módosítása érdekében, a villamosenergia-hálózatba és az egész EU-ra kiterjedő hidrogénellátási gerinchálózatba történő nagyszabású beruházások mellett. Ezzel párhuzamosan lehetséges, hogy a szénrel kapcsolatos meglévő kapacitások egy részét a korábban vártnál hosszabb ideig kell működtetni, és hogy a nukleáris energia, valamint az EU-n belüli földgázforrások is szerepet kapnak.

A nyilvánosság azt várja az EU-tól és a tagállamoktól, hogy valósítsák meg az orosz fosszilis energiaforrások tekintetében vállalt kötelezettségeket. A megkérdezettek 85 %-a úgy véli, hogy az Uniónak minél előbb csökkentenie kell az orosz gáztól és olajtól való függőségét. A válaszadók 84 %-a egyetért azzal, hogy Oroszország Ukrajna elleni agressziója még sürgősebbé teszi, hogy az uniós tagállamok beruházzanak a megújuló energiaforrásokba⁴.

Jóllehet néhány tagállam már bejelentette azon szándékát, hogy felhagy az orosz tüzelőanyagok behozatalával, **egyedül egyetlen tagállam sem képes megküzdeni ezzel a kihívással**. Közös igényfelmérések és tervezés, közös beszerzések és nagyobb fokú koordináció révén biztosítani fogjuk, hogy az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségünk fokozatos megszüntetése valamennyi tagállam számára elérhető és megfizethető legyen. Az ambiciózus célok elérését a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra vonatkozó jogszabályok is támogatni fogják. Egy valóban összekapcsolt és reziliens uniós energiahálózat mindenki számára lehetővé fogja tenni a biztonságos energiaellátást. Ezek az intézkedések képezik a REPowerEU tervet.

1. Energiatakarékosság

Az energiatakarékosság a jelenlegi energiaválság kezelésének leggyorsabb és legolcsóbb módja. Ha csökken az energiafogyasztás, akkor rövid és hosszú távon is alacsonyabbak lesznek a háztartások és a vállalkozások energiaszámlái, és csökken az orosz fosszilis tüzelőanyagok importja. Az energiafogyasztásnak a nagyobb hatékonyság révén történő csökkentése létfontosságú eleme a tiszta energiára való átállásnak, amely növeli az uniós gazdaság rezilienciáját, és segít megőrizni versenyképességét a fosszilis tüzelőanyagok magas árai közepette.

Az energiatakarékosság hozzá fog járulni ahhoz, hogy az előttünk álló kritikus hónapokban, amíg zajlanak a beruházások, hosszabb ideig kitartsanak tartalékaink. A jelen dokumentumot kísérő, energiatakarékosságról szóló közlemény kétirányú megközelítést mutat be: a szerkezeti változások megerősítése közép- és hosszú távú energiahatékonysági intézkedésekkel, valamint azonnali energiamegtakarítás elérése magatartásbeli változások révén.

⁴ 506. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés: Az EU válasza az ukrajnai háborúra, 2022. május 5.

Az „Irány az 55%!” törekvés értelmében 2030-ra 30 %-kal csökkenne a gázfogyasztás, és e megtakarítások több mint egyharmada az uniós energiahatékonysági célkitűzés teljesítéséből származna. Az aktualizált modellezés értékeli az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség fokozatos megszüntetésének hatását⁵ a magasabb energiaárak és az alacsonyabb földgázfelhasználás tekintetében. Az energiafogyasztásnak a korábbi energiahatékonysági irányelvjavaslathoz⁶ képest történő további csökkentése és a megújuló energiára vonatkozó ambiciózusabb célkitűzések lehetővé tennék az EU számára, hogy teljes mértékben teljesítse a REPowerEU céljait az „Irány az 55%!” csomag más részeinek változatlansága mellett.

- A Bizottság ezért az energiahatékonysági irányelvben meghatározott kötelező cél 13 %-ra történő emelését javasolja.

A Bizottság felkéri továbbá a Parlamentet és a Tanácsot, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv révén tegyen lehetővé további megtakarításokat és energiahatékonyság-növekedést az épületekben, valamint hogy karolja fel a fenntartható termékek környezetbarát tervezéséről szóló rendeletre⁷ irányuló bizottsági javaslat törekvéseit, amelyek gyors megvalósítása további energiamegtakarítást eredményez a termékek széles körének jobb energia- és erőforrás-hatékonysága révén.

A jogalkotási intézkedésekről szóló megállapodások megszületéséig azonnali energiamegtakarítás érhető el magatartásunk megváltoztatásával. A Nemzetközi Energiaügynökséggel (IEA) együttműködve az Európai Bizottság „Én is tehetek érte” címmel kilenc pontból álló tervezetet állított össze az EU energiafelhasználásának csökkentése érdekében. Az érdekelt felek észrevételei alapján az IEA úgy becsüli, hogy az ilyen típusú rövid távú energiatakarékos intézkedések 5 %-kal csökkenthetik a gáz (körülbelül 13 milliárd köbméter) és az olaj (körülbelül 16 Mtoe) iránti keresletet.

A tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk az olyan támogató intézkedéseket is, mint például a nagy hatásfokú fűtési rendszerekre és az épületek szigetelésére vonatkozó kedvezményes héamértékek, valamint azokat az egyéb energiaárazási intézkedéseket, amelyek ösztönzik a hőszivattyúkra való átállást és a hatékonyabb készülékek vásárlását. Ezeknek az intézkedéseknek enyhíteniük kell a társadalmi és elosztási hatásokat, például azokra a kiszolgáltatott háztartásokra összpontosítva, amelyek nehezen tudják kifizetni energiaszámláikat, továbbá kezelniük kell a gyorsított energetikai átállás munkaerőpiacra gyakorolt, azonnali továbbképzési és átképzési igényeket generáló lehetséges hatásait.

A **nemzeti energia- és klímatervek** végrehajtásának felgyorsítása és a tervek ambiciózus aktualizálása kulcsfontosságú a REPowerEU célkitűzéseinek megvalósításához. A nemzeti energia- és klímatervek döntő szerepet játszanak a befektetői bizalom és a beruházások kiszámíthatóságának növelésében. Megfelelő keretet biztosítanak a fosszilis tüzelőanyag-felhasználás csökkentésének tervezéséhez és ösztönzéséhez.

- A Bizottság az év folyamán iránymutatást kíván közzétenni a tagállamok nemzeti energia- és klímaterveinek 2024-es aktualizálásához, és többek között az energiaunió

⁵ REPowerEU-forgatókönyv a REPowerEU cselekvési terv végrehajtásáról szóló, „Beruházási igények, hidrogénakcelerator és a biometánra vonatkozó célok elérése” című, e közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban.

⁶ COM(2021) 558 final, 2021.7.14.

⁷ COM(2022) 142 final, 2022.3.30.

helyzetéről és az éghajlat-politikai fellépésről szóló jelentésben beszámol a REPowerEU-val kapcsolatos előrehaladásról.

A régiók és a városok vezető szerepet játszanak a helyi környezetükhöz igazított energiatakarékosági intézkedések kidolgozásában. Tudatosságnövelő, tájékoztatási és támogatási rendszereket, energetikai auditokat és energiagazdálkodási terveket kell elindítaniuk, kötelezettséget kell vállalniuk a megtakarítási célok elérésére, és biztosítaniuk kell a polgárok szerepvállalását, például a klímasemleges és intelligens városokra vonatkozó európai küldetés vagy a kohéziós politika keretében indított Európai Városfejlesztési Kezdeményezés révén.

2. Az energiaimport diverzifikálása

Az EU több hónapja intenzíven együttműködik nemzetközi partnereivel az ellátás diverzifikálása⁸ és az energiaárak emelkedésének mérséklése érdekében.

Az Európai Tanács által adott márciusi megbízással összhangban a Bizottság és a tagállamok létrehozták a **földgáz, a cseppfolyósított földgáz és a hidrogén önkéntes közös beszerzésére irányuló uniós energiaügyi platformot**. Május 5-én a Bizottság és Bulgária a délkelet-európai szomszédokkal együttműködve létrehozta az első regionális munkacsoportot az EU energiavásárlási platformjának részeként.

Az EU energiaügyi platformja a közös gázbeszerzés támogatása érdekében három feladatot lát el:

- A kereslet összesítése és strukturálása: A keresleti pool a lejáró hosszú távú szerződések alapján azonosítja és összesíti a kérdéses mennyiségeket, valamint a meglévő hosszú távú gázszerződések szerinti rugalmas mennyiségeket, amelyek rövid távon mintegy 30–70 milliárd köbméternyi keresletet eredményezhetnek. Emellett a Bizottság ösztönözni fogja az ellátás diverzifikálását, és mérlegelni fogja a diverzifikációt idővel kötelezővé tevő jogalkotási intézkedéseket. A kereslet összesítését elektronikus eszközök fogják támogatni, amelyek biztonságossá, automatizálttá és felhasználóbaráttá teszik a folyamatot.
- A gázimport, -tárolás és -szállítás infrastruktúrájának optimalizált és átlátható használata, maximalizálva az ellátás biztonságát és a tárolók feltöltését. Új mechanizmus és informatikai eszköz kerül bevezetésre az infrastruktúra-foglalások, azaz a fennmaradó rendelkezésre állás, a másodlagos piacok, az átfoglalás és a meglévő szűk keresztmetszetek átláthatóságának javítása érdekében. Az információcsere a trösztellenes szabályokkal összhangban valósul majd meg.
- Nemzetközi partnerség: A közös nemzetközi partnerségi tevékenység célja hosszú távú együttműködési keretek kialakítása a megbízható partnerekkel olyan kötelező vagy nem kötelező erejű megállapodások révén, amelyek elősegítik a gáz-, hidrogén- és tisztaenergia-projektek fejlesztését, miközben teljes mértékben támaszkodnak az Unió kollektív alkuerejére.

Következő lépésként a Bizottság fontolóra veszi egy önkéntes operatív „közös beszerzési mechanizmus” kidolgozását, amelynek fkeretében a részt vevő tagállamok nevében az

⁸ [EU-US LNG 2022_2.pdf \(europa.eu\)](#)

összesített gázkereslet kielégítésére vonatkozó tárgyalásokat folytatnának és szerződéseket kötnének, valamint végrehajtanák a versenyképes piaci kibocsátást. Ez a mechanizmus közös vállalkozás vagy üzleti tulajdonban lévő entitás formáját öltheti, kihasználva az európai piac erejét. Egy ilyen konstrukció esetében felül kell vizsgálni annak a versenyre gyakorolt hatását.

A platform részben regionális munkacsoportokon keresztül végzi majd tevékenységét, amelyek meghatározzák a szükségleteket és az ellátás diverzifikálásának lehetőségeit, valamint összehangolják a szerződéses kérdéseket⁹. A platform a tagállamokkal közösen külön munkafolyamatot hoz létre a hidrogén közös beszerzésére vonatkozóan¹⁰.

A platform sikeréhez fontos lesz a globális energiapiaccal kapcsolatos ágazati szakértelem. Olyan kérdésekről, mint az LNG-kereskedelem, a finanszírozás, a fedezeti ügyletek és az értéklánc egyéb elemei, egy tanácsadó csoport fogja tájékoztatni a platformot. Az információcserének összhangban kell lennie a trösztellenes szabályokkal.

Az Európai Tanács következtetéseivel összhangban az EU energiaügyi platformja nyitva áll az Energiaközösség szerződő felei (a Nyugat-Balkán, Ukrajna, Moldova és Grúzia) előtt. A platform tevékenységének előnyökkel kell járnia az EU közvetlen szomszédságában lévő azon partnerek számára is, amelyek elkötelezettek az EU belső piaci szabályai és a közös ellátásbiztonság iránt. A platform szorosan együtt fog működni az Energiaközösség Titkárságával annak érdekében, hogy segítse a szerződő feleket a platform nyújtotta lehetőségek maximális kiaknázásában.

Ukrajna és Moldova villamosenergia-hálózatainak március közepén végrehajtott, az európai hálózattal való vészhelyzeti szinkronizálása azt mutatja, hogy megvan az elkötelezettség Ukrajna és Moldova uniós villamosenergia-hálózattal való összeköttetésének biztosítására. Amint a szükséges műszaki fejlesztések befejeződtek, az összekapcsolás lehetővé teszi a régió tagállamai számára, hogy Ukrajnából vásároljanak többlet-villamosenergiát, ezzel ellensúlyozva a kieső gázimport egy részét.

A REPowerEU terv teljes körű végrehajtásával, a magas árak mellett, a földgázhelyettesítőkkal (fenntartható biometán, megújuló hidrogén), a megújuló energiaforrások további térnyerésével, valamint az olyan strukturális keresleti intézkedésekkel, mint az energiahatékonyság növelése, az EU földgázkereslete várhatóan az „Irány az 55%” csomagban tervezettnél gyorsabb ütemben fog csökkenni. Az EU a kölcsönösen előnyös együttműködés hosszú távú perspektíváját biztosítja majd nemzetközi partnerei számára azáltal, hogy a külső energiaügyi együttműködési stratégiában¹¹ leírtak szerint integrálja gázdiverzifikációs erőfeszítéseibe a hidrogén és a megújuló energia fejlesztését és kereskedelmét, valamint a metánkibocsátás csökkentésére irányuló stratégiákkal kapcsolatos együttműködést.

⁹ Május 5-én a Bizottság és Bulgária a délkelet-európai szomszédokkal együttműködve létrehozta az első regionális munkacsoportot az uniós energiaügyi platform részeként. Hamarosan további regionális munkacsoportok létrehozására kerül sor, amelyek Közép-Kelet-Európára, Északnyugat-Európára és a Balti-térségre terjednek ki. Ezzel összefüggésben fontos, hogy a diverzifikációs infrastruktúrához, például az LNG-terminálokhoz való hozzáféréssel rendelkező legnagyobb uniós energiapiacok aktívan részt vegyenek a platform diverzifikálási és ellátásbiztonsági erőfeszítéseiben.

¹⁰ A H2Global és az Euratom Ellátási Ügynökség tapasztalataira építő célzott hidrogénbeszerzési munkafolyamat működésbe állítja az uniós energiaügyi platform keretében létrehozandó globális európai hidrogéneszközt.

¹¹ Az EU külső energiaügyi szerepvállalása a változó világban, JOIN(2022) 23, 2022.5.18.

A diverzifikációs lehetőségek szintén fontosak azon tagállamok számára, amelyek jelenleg Oroszországtól függenek a villamosenergia-termelési¹² vagy nem energiatermelési¹³ célú nukleáris reaktoraikhoz szükséges fűtőanyag tekintetében. Ehhez együtt kell működni az EU-n belül és a nemzetközi partnerekkel az alternatív uránforrások biztosítása, valamint az Európában vagy az EU globális partnereinél rendelkezésre álló átalakítási, dúsítási és üzemanyag-előállítási kapacitások megerősítése érdekében. A külső beszállítók diverzifikálása mellett a hazai földgáztermelés folytatása azokban a tagállamokban, ahol ez lehetséges, hozzájárulhat az ellátás biztonságának fokozásához.

3. A fosszilis tüzelőanyagok kiváltása és Európa tiszta energiára való átállásának felgyorsítása

Az orosz fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetését felgyorsítja majd a **megújuló energia villamosenergia-termelésben, az iparban, az épületekben és a közlekedésben betöltött szerepének ugrásszerű növelése és elterjedésének felgyorsítása**. Ez idővel csökkenteni fogja a villamosenergia-árakat és a fosszilis tüzelőanyagok behozatalát.

A megújuló energia fellendítése

- A hatások és a megvalósíthatóság modellezése¹⁴ alapján a Bizottság javasolja, hogy a **megújulóenergia-irányelvben meghatározott 2030. évi célértéket a tavalyi javaslatban szereplő 40 %-ról emeljék 45 %-ra**. Ez a teljes megújulóenergia-termelési kapacitást 2030-ra 1236 GW-ra emelné, meghaladva az „Irány az 55%!” intézkedéscsomagban 2030-ra előirányzott 1067 GW-ot.
- A fotovoltaikus **napenergia** az egyik leggyorsabban bevezethető technológia. A Bizottság ezért a **REPowerEU keretében 2025-re** a jelenleg működő kapacitások kétszeresét meghaladó, **több mint 320 GW új fotovoltaikus napenergia-kapacitás**, 2030-ra pedig közel 600 GW kapacitás telepítését javasolja. A napenergiával kapcsolatos fokozott törekvések részeként a Bizottság:
 - előterjeszti az **EU napenergia-stratégiáját**¹⁵;
 - bevezeti az **európai napelemes tető kezdeményezést**, amely az épületek bizonyos kategóriáira vonatkozóan jogilag kötelező erejű uniós kötelezettséggé tenné a napelemes tetőket.

A szélenergia, különösen a tengeri szélenergia nagy lehetőségekkel kecsegtet: az erőforrások stabilak, bőségesek és nagyobb a társadalmi elfogadottságuk. Európa globális vezető szerepet tölt be a tengeri szélenergia terén. Annak érdekében, hogy tovább erősödjön az uniós **szélenergia**-ágazat globális versenyképessége, és a szélenergia gyors hasznosításával elérjük

¹² Jelenleg öt tagállamban (Bulgária, Csehország, Finnország, Magyarország, Szlovákia) VVER reaktorok üzemelnek, amelyek mindegyike teljes mértékben egy orosz szolgáltató által szállított üzemanyagtól függ.

¹³ A Csehországban, Magyarországon és Lengyelországban működő közepes teljesítményű kutatási reaktorok eredetileg szovjet tervek szerint épültek, és továbbra is a monopóliumhelyzetben lévő orosz gyártótól függenek az üzemanyag tekintetében.

¹⁴ Az e közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum a REPowerEU cselekvési terv végrehajtásáról: „Beruházási igények, hidrogénakcelerator és a biometánra vonatkozó célok elérése”.

¹⁵ Uniós napenergia-stratégia, COM(2022) 221, 2022.5.18.

a REPowerEU célját, meg kell erősíteni az ellátási láncokat, és drasztikusan fel kell gyorsítani az engedélyezést.

Az Európai Uniónak arra kell törekednie, hogy megkétszerezze az egyéni **hőszivattyúk** jelenlegi telepítési arányát, ami a következő 5 évben összesen 10 millió egységet eredményezne. A tagállamok a következők révén gyorsíthatják fel a nagyméretű hőszivattyúk, a geotermikus energia és a naphőenergia költséghatékony módon történő bevezetését és integrálását:

- olyan távfűtési rendszerek fejlesztése és korszerűsítése, amelyek kiváltják a fosszilis tüzelőanyagokat az egyéni fűtésben;
- tiszta kommunális fűtés, különösen a sűrűn lakott területeken és városokban;
- az ipari hő kiaknázása, amennyiben rendelkezésre áll.

A napenergia-, szélenergia- és hőszivattyú-technológiák ellátási láncainak megerősítése és fenntarthatóbbá tétele érdekében a Bizottság:

- továbbfejleszti a szabályozási keretet, és biztosítja az életciklus-alapú fenntarthatóságot azáltal, hogy 2023 első negyedévében a fotovoltai napenergiára vonatkozó környezettudatos tervezési és energiacímkézési követelményeket terjeszt elő, valamint felülvizsgálja a hőszivattyúkra vonatkozó meglévő követelményeket;
- támogatja a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a nap- és a szélenergia, valamint a hőszivattyúk értékláncában áttörést hozó technológiákra és innovációra összpontosító potenciális, közös európai érdeket szolgáló fontos projektek révén egyesítsék közforrásaikat.

A villamosenergia-tárolási kapacitások fejlesztésének előmozdítása érdekében a Bizottság azt javasolja, hogy a tárolóeszközök létrehozását tekintsek kiemelkedően fontos közérdeknek, és könnyítsék meg telepítésük engedélyezését.

A hidrogén bevezetésének felgyorsítása

A megújuló hidrogén kulcsfontosságú lesz a földgáz, a szén és az olaj kiváltásához a nehezen dekarbonizálható iparágakban és a közlekedésben. A REPowerEU 2030-ra 10 millió tonna megújuló hidrogén Unión belüli előállítását és 10 millió tonna megújuló hidrogén importját tűzi ki célul. A Bizottság:

- felhívja az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy a megújuló energiáról szóló irányelvben az ipar és a közlekedés tekintetében meghatározott, nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokra vonatkozó részcélokat hangolják össze a REPowerEU célkitűzésével (75 % az ipar, 5 % a közlekedés tekintetében)¹⁶, és mielőbb fejezzék be a hidrogén- és gázpiaci csomag felülvizsgálatát;
- kiegészíti a Horizont Európa keretében a Hidrogén Közös Vállalkozásba eszközölt beruházásokat (200 millió EUR) a „hidrogénvölgyek” számának megkétszerezése érdekében;

¹⁶ Az e közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum a REPowerEU cselekvési terv végrehajtásáról: „Beruházási igények, hidrogénakcelerator és a biometán célszámok elérése”.

- nyilvános konzultációra bocsátja **két felhatalmazáson alapuló jogi aktus tervezetét a megújuló hidrogén fogalom meghatározásáról és előállításáról**;
- nyárra befejezi a hidrogénnel kapcsolatos első, közös európai érdeket szolgáló fontos projektek értékelését;
- felhívja az iparág képviselőit, hogy **gyorsítsák fel a hiányzó hidrogénszabványokkal kapcsolatos munkát**, különösen a hidrogéntermelés, az infrastruktúra és a végfelhasználói berendezések tekintetében;
- a tagállamokkal szoros együttműködésben 2025-től kezdődően rendszeresen jelentést tesz a hidrogén felhasználásáról, valamint a megújuló hidrogénnek a nehezen dekarbonizálható berendezésekben való felhasználásáról az iparban és a közlekedésben.

Felgyorsított erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy 2030-ra megvalósuljon a 20 millió tonna hidrogén előállítására, behozatalára és szállítására alkalmas **hidrogén-infrastruktúra** telepítése. A határokon átnyúló hidrogén-infrastruktúra kiépítése még gyerekcipőben jár, de a tervezést és a fejlesztést máris megalapozta a hidrogén-infrastruktúrának a felülvizsgált transzeurópai energiahálózatokba való beépítése. A hidrogén-infrastruktúra kulcsfontosságú kategóriáinak teljes beruházási igénye a becslések szerint 28–38 milliárd EUR-t tesz ki az EU-n belüli csővezetéseket és 6–11 milliárd EUR-t a tárolást illetően.

Az akár **10 millió tonna megújuló hidrogén behozatalának** megkönnyítése érdekében a Bizottság támogatni fogja három nagy hidrogénimport-folyosó kialakítását a Földközi-tengeren, az Északi-tengeren és – amint azt a körülmények lehetővé teszik – Ukrajnával. A zöld hidrogénnel kapcsolatos partnerségek megkönnyítik a zöld hidrogén behozatalát, miközben támogatják a dekarbonizációt a partnerországokban. A fosszilis energiahordozóktól mentes hidrogén egyéb formái, különösen a nukleáris alapú hidrogén szintén szerepet játszanak a földgáz helyettesítésében (lásd a térképet).

E célok elérésének elősegítése érdekében a Bizottság:

- 2023 márciusáig feltérképezi az előzetes hidrogéninfrastruktúra-igényeket a TEN-E rendelet alapján, a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, az ACER, az ENTSOG, a projektgazdák és más érdekelt felek részvételével zajló folyamat keretében;
- uniós finanszírozást mozgósít az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, a kohéziós politika és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében;
- az uniós energiaplatform keretében külön munkafolyamatot hoz létre a megújuló hidrogén közös beszerzésével kapcsolatban.

A biometán-termelés növelése

A fenntartható **biometán**-termelés 2030-ig 35 milliárd köbméterre történő növelése költséghatékony út az Oroszországból származó földgázimport csökkentésére irányuló törekvéseink eléréséhez. Az uniós biogáztermelési kapacitás növelését és a biometánná való átalakítás előmozdítását célzó becsült beruházási igények 37 milliárd EUR-t tesznek ki az említett időszak alatt.

Amint azt a biometánra vonatkozó cselekvési terv a kísérő szolgálati munkadokumentumban körvonalazza, a Bizottság javasolja a fenntartható biometán-termelés és -felhasználás fokozása előtt álló fő akadályok kezelését, valamint a biometán uniós belső gázpiacba való integrálásának megkönnyítését az alábbiak révén:

- ipari biogáz- és biometán-partnerség létrehozása a megújuló gázok értékláncának előmozdítása érdekében;
- további intézkedések annak érdekében, hogy a biogáztermelőket energiaközösségek létrehozására ösztönözzék;
- ösztönzők biztosítása a biogáz biometánná való átalakításához;
- a meglévő infrastruktúra kiigazításának, valamint új infrastruktúra kiépítésének az előmozdítása a nagyobb mennyiségű biometán uniós gázhálózaton keresztül történő szállítása céljából;
- a kutatás, fejlesztés és innováció hiányosságainak kezelése;
- a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése és az uniós finanszírozás mobilizálása az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, a kohéziós politika, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a közös agrárpolitika keretében.

A hangsúlyt a fenntartható termelésre kell helyezni, biztosítva, hogy a földhasználatra és az élelmezésbiztonságra gyakorolt káros hatások elkerülése érdekében a biometánt szerves hulladékból, valamint erdészeti és mezőgazdasági maradékanyagokból állítsák elő.

A **bioenergia** az EU-ban a megújuló energiaforrások 60 %-át teszi ki. Az EU-n belül rendelkezésre álló, stabil energiaforrásról van szó, melynek esetében azonban kulcsfontosságú szempont a fenntartható előállítás. A jelenlegi becslések szerint 2030-ig mérsékelten, de folyamatosan nő a biomassza-felhasználás. A nem újrafeldolgozható biomassza-hulladék, valamint a mezőgazdasági és erdészeti maradékanyagok felhasználásának előnyben részesítése olyan fenntartható energiatermelést biztosít, amely hozzájárulhat a REPowerEU-célkitűzésekhez.

A fossziliztüzelőanyag-fogyasztás csökkentése a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező ipari és közlekedési ágazatokban

A szén, a kőolaj és a földgáz kiváltása az ipari folyamatokban nemcsak a szén-dioxid-kibocsátást fogja csökkenteni, hanem az ipar versenyképességét is erősíti azáltal, hogy immunissá teszi az ipari termelést a fosszilis tüzelőanyagok volatilis piacaival szemben, és elősegíti a technológiai vezető szerep elérését a nemzetközi szinten.

Az energiahatékonyság, a tüzelőanyagok helyettesítése, a villamosítás, valamint a megújuló hidrogén, a biogáz és a biometán használatának térnyerése az iparban 2030-ig akár 35 milliárd köbméter földgáz megtakarítását is eredményezheti az „Irány az 55%!” javaslatokban előirányzottakon felül. A nemfém ásványi anyagok, a cement, az üveg és a kerámia előállítása, a vegyi anyagok gyártása és a finomítók esetében csökkenthető a leginkább a fosszilis gáz iránti kereslet – közel 22 milliárd köbméterrel.

Az ipar villamosításában is nagy lehetőségek rejlenek. A jelenlegi technológiák már lehetővé teszik az iparvállalatok számára, hogy csökkentsék a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségüket. Az elektromos technológiák alkalmazásának lehetőségei a technológiai fejlődéssel és a megújuló energiaforrások terjedésével tovább bővülnek.

A hidrogén és a villamosítás ipari elterjedésének támogatása érdekében a Bizottság:

- karboncsökkentési célú különbözeti szerződéseket és az Innovációs Alapon belül célzott REPowerEU-kereteket fog bevezetni, hogy támogassa a meglévő ipari hidrogéntermelésnek a földgázzal a megújuló energiaforrásokra való teljes átállítását, valamint a hidrogénalapú termelési folyamatokra való átállást további ipari ágazatokban, például az acélgyártásban¹⁷;
- iránymutatást tesz közzé a tagállamok számára a megújuló energiára és az energiavásárlási megállapodásokra vonatkozóan¹⁸;
- az EBB-vel együttműködve az InvestEU tanácsadó központ égisze alatt működő technikai tanácsadási eszközt dolgoz ki az energiavásárlási megállapodások keretében finanszírozandó megújulóenergia-projektek támogatására. Az ipari beruházások mozgósítása érdekében a Bizottság idén ősszel megkértszerezi, azaz mintegy 3 milliárd EUR-ra bővíti az Innovációs Alap 2022. évi nagyléptékű pályázati felhívására rendelkezésre álló finanszírozást. Egy külön REPowerEU-keret támogatni fogja (1) az innovatív villamosítást és a hidrogénalkalmazásokat az iparban, (2) az innovatív tisztaenergia-technológiák gyártását (például elektrolizáló berendezések, üzemanyagcellák, innovatív megújulóenergia-berendezések, ipari célú energiatárolás és hőszivattyúk), valamint (3) a kiemelten innovatív megoldások validálására, tesztelésére és optimalizálására irányuló közepes léptékű kísérleti projekteket.

A közlekedésben a villamosítás kombinálható a fosszilis tüzelőanyagok kiváltására szolgáló megújuló hidrogén használatával. A közlekedési ágazat energiamegtakarításának és -hatékonyságának növelése, valamint a kibocsátásmentes járművekre való átállás felgyorsítása érdekében a Bizottság:

- fontolóra veszi egy olyan jogalkotási kezdeményezés bevezetését, amelynek célja a kibocsátásmentes járművek arányának növelése a bizonyos méretet meghaladó közösségi és vállalati gépjárműflottákban;
- felhívja a társjogalkotókat, hogy mielőbb fogadják el az alternatív üzemanyagokról és a zöld mobilitást támogató, közlekedéssel kapcsolatos egyéb kezdeményezésekről szóló, függőben lévő javaslatokat;
- 2023-ban jogalkotási csomagot fogad el a környezetbarát áru fuvarozás előmozdításáról.

A REPowerEU megvalósítása – szakképzett munkaerővel, nyersanyagokkal és teljes körű szabályozási kerettel

A REPowerEU céljainak eléréséhez diverzifikálni kell a megújulóenergia-berendezések és a kritikus fontosságú nyersanyagok kínálatát, csökkenteni kell az ágazati függőségeket, fel kell számolni az ellátási lánc szűk keresztmetszeit, és bővíteni kell az EU tisztaenergia-

¹⁷ A REPowerEU terv alapján a Bizottság arra számít, hogy 2030-ra az EU elsődleges acéltermelésének mintegy 30 %-át megújuló hidrogénnel dekarbonizálják. [Ehhez 1,4 millió tonna megújuló hidrogénre és [18–20] milliárd EUR összegű beruházásra van szükség ahhoz, hogy a nagyvolasztókat megújuló hidrogénnel működő, közvetlenül redukált vas (DRI) eljárásokkal helyettesítsék.]

¹⁸ A Bizottság ajánlása a megújulóenergia-projektek engedélyezési eljárásainak felgyorsításáról és az energiavásárlási megállapodások elősegítéséről, C(2022) 3219, SWD(2022) 149, 2022.5.18.

technológiai gyártási kapacitását. Míg az EU globális vezető szerepet tölt be az elektrolizáló berendezések, a szélenergia- és hőszivattyú-technológiák terén, a napelemek és a hőszivattyúk uniós piacán az elmúlt években nőtt az Ázsiából származó behozatal.

A hőszivattyúk esetében a telepítési arány megkétszerezését a szükséges berendezések gyártásának gyors felfuttatásával kell lehetővé tenni, többek között szükség esetén a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése révén.

A beszállítók diverzifikációján túl a körforgásos gazdasági modellek megerősítését is prioritásként kell kezelni. Az anyagfogyasztás csökkentése, a megújulóenergia-berendezések újrafeldolgozhatóságának javítása és a kritikus fontosságú nyersanyagok kiváltása érdekében támogatást kap majd – többek között a Horizont Európa programon keresztül – a kutatás és az innováció.

Az ipar REPowerEU-hoz való hozzájárulásának fokozása és versenyképességének megerősítése érdekében a Bizottság:

- létrehozza az **uniós napenergia-ipari szövetséget**;
- együttműködik az iparral az elektrolizátorgyártási kapacitás növelése érdekében, az elektrolizátorokról szóló nyilatkozatban¹⁹ foglaltaknak megfelelően;
- fokozza a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátásával kapcsolatos munkát, és előkészíti a vonatkozó jogszabályt. A Bizottság megerősíti a folyamatban lévő uniós szakpolitikákat és fellépéseket (pl. a szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtása és megtárgyalása, a hasonlóan gondolkodó partnerekkel való együttműködés stb.), továbbá bővíti az EU nyomonkövetési kapacitását, és elősegíti az ellátásbiztonság garantálását a különböző kritikus fontosságú nyersanyagok terén. E kezdeményezés célja az európai értéklánc megerősítése az ásványi erőforrásokkal és a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos, európai stratégiai érdekű projektek azonosítása révén – amelyek ugyanakkor magas szintű környezetvédelmi előírásokat juttatnak érvényre –, beleértve a körforgásos gazdaságot és az erőforrás-hatékonyságot előmozdító projekteket is.

A megújuló energiaforrások alkalmazásának felgyorsításához és bővítéséhez, valamint az energiahatékonyság növeléséhez a tiszta technológiák megnövekedett keresletének kielégítését és építőipari bevezetését elősegítő szakképzett munkaerőre és erős ellátási láncokra van szükség. A tiszta energiára való átállás gazdag munkaerőpiaci lehetőségeket kínál, és az átállás által érintett ágazatokban lehetővé teszi átképzett munkaerő alkalmazását.

A szakemberhiány kezelése érdekében a Bizottság:

- arra ösztönzi a megújulóenergia-termelésben (napenergia, szélenergia, geotermikus energia, biomassza, hőszivattyúk stb.) érdekelt feleket, valamint az engedélyező hatóságokat, hogy a készségfejlesztési paktum²⁰ keretében hozzanak létre **széles körű készségfejlesztési partnerséget**;

¹⁹ [Az elektrolizátori csúcstalálkozó közös nyilatkozata](#). Az európai elektrolizátorgyártók kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2025-ig tízszeresére növelik az elektrolizátorok gyártására vonatkozó kapacitásukat, 17,5 GW elektrolizáló kapacitást létesítve.

²⁰ A készségfejlesztési paktum széles körű készségfejlesztési partnerségek létrehozását támogatja a különböző ipari ökoszisztémákban, többek között az energiaigényes iparágakban, az építőiparban és a megújulóenergia-iparágban. A

- támogatja a készségfejlesztést az ERASMUS+ és a Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás révén, a hidrogéngazdasághoz szükséges készségek fejlesztésére irányuló nagyszabású projekt elindításával.

Az engedélyezés és az innováció felgyorsítása

A **lassú és összetett engedélyezési eljárások** a megújulóenergia-forradalom kibontakoztatásának és a megújulóenergia-ipari versenyképesség növelésének **kulcsfontosságú akadályát** képezik. Az engedély megszerzése a szélerőenergia-projektek esetében akár 9 évet, a földre telepített napenergia-projektek esetében pedig akár 4,5 évet is igénybe vehet. Az engedélyezési idő tagállamonkénti eltérései arról tanúskodnak, hogy a nemzeti szabályok és az igazgatási kapacitások szűkössége bonyolulttá teszik és lassítják az engedélyezést.

- A Bizottság **ajánlást terjeszt elő az engedélyezésről**²¹ annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat a jogszabályi keret biztosította valamennyi gyorsítási lehetőség kiaknázásában.

Az ajánlás intézkedéseket javasol az eljárások nemzeti szinten történő észszerűsítésére, kezeli az uniós jogszabályok alkalmazása során felmerülő kétértelműségeket, és bemutatja a tagállami bevált gyakorlatokat. Olyan részvételen alapuló megközelítéseket javasol, amelyek bevonják a helyi és regionális hatóságokat, és biztosítják számukra a szükséges forrásokat annak érdekében, hogy elősegítsék a helyi igényekhez igazított beruházások időben történő megvalósítását.

- Az ajánlás gyors végrehajtása érdekében a Bizottság **június 13-án** közös tanácskozást szervez **a tagállamok megújulóenergia-szakértői és környezeti értékeléssel foglalkozó szakemberei** számára.

A tagállamok által szervezett csúcstalálkozók – például a dániai északi-tengeri csúcstalálkozó – elő fogják mozdítani a határokon átnyúló szélenergia- és megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos projektekbe történő beruházások ügyét.

A tagállamoknak prioritásként kell végrehajtaniuk az európai szemeszter keretében és a már elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben az engedélyezéssel kapcsolatban megfogalmazott **országspecifikus ajánlásokat**. A megújulóenergia-irányelv²² valamennyi tagállam általi teljes körű és gyors átültetése hasonlóan sürgős feladat az engedélyezési eljárások egyszerűsítése tekintetében.

- A megújulóenergia-projektekre és a kapcsolódó infrastruktúrára vonatkozó engedélyezési eljárások felgyorsításának támogatása érdekében a Bizottság **módosítja**

paktum egyes vállalatok, képzési szolgáltatók és szociális partnerek által a munkaképes korú emberek továbbképzésére vagy átképzésére vonatkozóan tett kötelezettségvállalásokat foglalja keretbe és ösztönzi. Idetartozik például a gázkazánokat üzembe helyező szakemberek átképzése és a szakemberállomány kialakítása az új technológiák, például hőszivattyúk, napelemek stb. terén.

²¹ A Bizottság ajánlása a megújulóenergia-projektek engedélyezési eljárásainak felgyorsításáról és az energiavásárlási megállapodások elősegítéséről, C(2022) 3219, SWD(2022) 149, 2022.5.18.

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (átdolgozás).

a **megújulóenergia-irányelvre vonatkozó javaslatát**²³, és felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy az „**Irány az 55%!**” intézkedéscsomag részeként **mielőbb állapodjon meg a kezdeményezésről.**

A felülvizsgált javaslat bevezeti a **megújuló energia mint kiemelkedően fontos közérdek** elvét, a **megújulóenergia-célterületek**²⁴ fogalmát, valamint az engedélyezés lerövidítésének és egyszerűsítésének egyéb módjait, miközben minimalizálja a környezetre gyakorolt potenciális kockázatokat és negatív hatásokat. Emellett lehetőséget biztosít **szabályozói tesztkörnyezetek** létrehozására az ágazaton belüli innováció előmozdítása érdekében.

A Bizottság felszólítja továbbá a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel a villamosenergia-irányelv átültetését annak érdekében, hogy a fogyasztók ténylegesen megjelenhessenek az energiapiacokon (egyéni vagy energiaközösségeken vagy kollektív önellátó rendszereken keresztül) a megújuló energia termelőjeként, termelő-fogyasztójaként, értékesítőjeként vagy megosztójaként.

4. Intelligens beruházások

A Bizottság elemzése azt mutatja, hogy a REPowerEU további 210 milliárd EUR beruházást tesz szükségessé 2027-ig azon felül, ami az „**Irány az 55%!**” javaslatok célkitűzéseinek megvalósításához szükséges. Ezek a beruházások megtérülnek. Az „**Irány az 55%!**” keretrendszer és a REPowerEU terv végrehajtása 2030-ig **évente 80 milliárd EUR gázimport-kiadást, 12 milliárd EUR olajimport-kiadást és 1,7 milliárd EUR szénimport-kiadást takarít meg az EU-nak.**

Az átmenet során az orosz energiaimporttól való gyors függetlenedés magasabb és változékonnyabb energiaárakhoz vezethet. Célzott intézkedésekre van szükség a volatilitás minimalizálása, az árak kordában tartása és az (energia)szegénységben élő vagy a kockázatának kitett egyének védelme érdekében, hogy az átmenet mindenki számára méltányos módon valósuljon meg²⁵. A Bizottság felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy fogadja el a Szociális Klímaalapra irányuló javaslatot, amely támogatja a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat és a kisvállalkozásokat az átállásban.

4.1. Európai összekapcsolási és infrastrukturális igények

A REPowerEU terv **jelentős változást hoz az energiarendszerben az energiaáramlások mennyisége és iránya tekintetében.** Itt az ideje, hogy egy olyan integrált energiapiac kiépítése érdekében, amely a szolidaritás szellemében biztosítja az ellátást, számos régóta húzódo projektet végrehajtsunk, különös tekintettel a határokon átnyúló összeköttetésekre.

²³ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelvre az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítása tekintetében történő módosításáról, COM (2022)22, 2022.5.18.

²⁴ A „megújuló energiaforrások hasznosítására kijelölt célterület” olyan konkrét szárazföldi vagy tengeri helyszín, amelyet egy tagállam megújuló energiaforrásokból energiát termelő, a biomassza-erőművektől eltérő létesítmények telepítésére különösen alkalmasnak nyilvánított.

²⁵ Lásd például a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot (COM(2021) 801 final).

A **transzeurópai energiahálózatok (TEN-E)** keretrendszere hozzájárult egy reziliensebb európai gázinfrastruktúra kialakításához, amely diverzifikáltabb ellátást tesz lehetővé. A folyamatban lévő közös érdekű projektek és kölcsönös érdekű projektek végrehajtását követően valamennyi tagállam és szomszédos ország legalább három gázforráshoz vagy a cseppfolyósított földgáz (LNG) globális piacához férhet hozzá. Csak 2022-ben 20 milliárd köbméter/év kiegészítő gázszállítási kapacitást biztosító közös érdekű projektet helyeztek üzembe vagy fognak üzembe helyezni²⁶. A közelmúltban számos, az EU által társfinanszírozott kulcsfontosságú projekt zárult le, illetve vette kezdetét. Ilyen például a balti régió szempontjából kulcsfontosságú Lengyelország–Litvánia rendszerösszekötő (GIPL)²⁷, valamint egy új észak-görögországi cseppfolyósított földgáz-terminál, amely segíteni fogja Európát és a Balkánt az orosz ellátástól való függetlenedésben²⁸.

Az itt bemutatott térképek és projektlisták a REPowerEU-hoz szorosan kapcsolódó további szükségletek regionális csoportok általi elemzésének eredményei. Ezek kiegészítik a közös érdekű projektek meglévő listáját, amelyek közül néhány – például az ibériai rendszerösszekötők és a szigeti tagállamok összeköttetései – évek óta előkészítés alatt áll. Ezen projektek felgyorsítását most az európai infrastruktúra kiteljesítése még indokoltabbá teszi. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek REPowerEU-fejezetébe beillesztendő gázprojekteknek az alábbi térképeken jelenleg feltüntetett szükségletek elemzésére kell épülniük.

A REPowerEU további gázinfrastruktúra-igényeinek regionális értékelése azt mutatja, hogy az orosz gázimport egyenértéke teljes mértékben kompenzálható a kereslet csökkentésével, a biogáz/biometán és a hidrogén Unión belüli termelésének fokozásával, valamint a gázinfrastruktúra korlátozott mértékű bővítésével. A legfontosabb szükségletek a közép- és kelet-európai²⁹, valamint a Németország északi részén³⁰ jelentkező kereslet kielégítéséhez, valamint a Déli Gázfolyosó megerősítéséhez kapcsolódnak. Ez a 3. mellékletben ismertetett korlátozott kiegészítő infrastruktúra előreláthatólag megoldja a következő évtized során jelentkező szükséglet kielégítését anélkül, hogy a fosszilis tüzelőanyagok és a meg nem térülő eszközök technológiai bezáródásához vezetne, ami gátolná a klímasemleges gazdaságra való hosszú távú átállást.

A tárolás kulcsfontosságú az ellátás biztonságának növeléséhez. A gázellátás biztonságát érintő kockázatokra való fokozott felkészültség és reagálás biztosítása érdekében megfelelő – többek

²⁶ Csak 2022-ben 20 milliárd köbméter/év kiegészítő gázszállítási kapacitást biztosító közös érdekű projektet helyeztek üzembe vagy fognak üzembe helyezni. Ilyen például a Lengyelország és Litvánia közötti rendszerösszekötő (GIPL), a Lengyelország–Szlovákia rendszerösszekötő, a Lengyelország és Dánia közötti balti gázvezeték, valamint a Görögország–Bulgária gázvezeték (IGB). A ciprusi (2 milliárd köbméter/év) és a görög alexandrupoli (5 milliárd köbméter/év) LNG-terminál várhatóan 2023-tól lesz működőképes. Emellett az elkövetkező években várhatóan több gázzal kapcsolatos közös érdekű projekt is lezárul. Ilyenek például a délkelet-európai tározói projektek (Görögország, Románia, Bulgária), valamint a gdański LNG-projekt Lengyelországban (legalább 6 milliárd köbméter/év). Emellett a Déli Gázfolyosó évi 20 milliárd köbméterre való bővítésének támogatása fontos szerepet fog játszani Délkelet-Európa (kezdetben Görögország és Olaszország) és a Nyugat-Balkán gázellátásának biztosításában.

²⁷ A május 5-én megnyitott GIPL a balti energiapiacok összekapcsolási terve (BEMIP) keretében kidolgozott nagy horderejű uniós projekt. Az 508 km hosszú csővezeték Észtországot, Finnországot, Lettországot és Litvániát kapcsolja össze az EU gázpiacával. A projektre fordított mintegy 500 millió EUR-ból az EU mintegy 300 millió EUR-t biztosított.

²⁸ Az alexandrupoli LNG-létesítmény (ún. úszó LNG-tároló és -visszaalakító egység) a tervek szerint 2023 végére készül el, és 153 500 köbméter tárolókapacitással fog rendelkezni, évi 5,5 milliárd köbméter átteresztőképesség mellett; költségvetése mintegy 364 millió EUR, amelyből 167 millió EUR a 2014–2020-as kohéziós alapokból származik.

²⁹ Közép- és Kelet-Európában az ellátás biztonsága szempontjából nagy jelentőséggel bír két gázfolyosó: a transzbalkán folyosó (Törökország–Bulgária–Románia) és a vertikális folyosó (Görögország–Bulgária rendszerösszekötő, Románia–Bulgária rendszerösszekötő és BRUA), amelyek megkönnyítik a harmadik országokból történő gázellátást a régióban.

³⁰ Az indikatív projekteket lásd a 3. mellékletben.

között pénzügyi – támogatást kell nyújtani azoknak a projekteknek, amelyek célja a tárolási és kivételi kapacitások növelése. Ahhoz, **hogy lehetővé váljon az elegendő mennyiségű LNG és csővezetékes gáz más szállítóktól való behozatala, a becslések szerint 2030-ig 10 milliárd EUR-t kell fordítani** a gázinfrastruktúra megfelelő szintjének kialakítására, beleértve az LNG-importterminálokat, a csővezetéseket, a kihasználatlan LNG-importterminálok és az uniós hálózat összekapcsolását, valamint az ellenirányú áramlást lehetővé tevő kapacitásokat. Az Ibériai-félszigeten található LNG-importterminálok és az uniós hálózat hidrogén szállítására alkalmas infrastruktúrán keresztül történő összekapcsolására irányuló további beruházások hozzájárulhatnak a belső piac gázellátásának diverzifikálásához, és a zöld hidrogén hosszú távú potenciáljának kiaknázásához. Nagyon korlátozott beruházásokra lesz emellett szükség az ellátás biztonságának biztosításához azokban a tagállamokban, amelyek szinte teljes mértékben az Oroszországból származó csővezetékes olajtól függenek.

Az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség a nyersolajra és a kőolajtermékekre is kiterjed. Míg az esetek többségében a világpiac lehetővé teszi a gyors és hatékony helyettesítést, néhány tagállam nagyobb mértékben támaszkodik a csővezetéken érkező orosz olajra. Az Európába közvetlenül Közép-Oroszországból nyersolajat szállító Barátság gázvezetékéről való ellátás leállítása növelni fogja az ugyanazokat a régiókat kiszolgáló alternatív ellátási útvonalakra, nevezetesen a kikötőkre (például Gdańsk, Rostock, Trieszt vagy Omisalj) és az alternatív csővezeték-infrastruktúrákra nehezedő nyomást, amelyek jelenleg nem állnak készen további mennyiségek kezelésére.

Ebben az összefüggésben nagyon korlátozott és célzott beruházásokra van szükség a kőolajellátás biztonságának garantálása érdekében. A meglévő infrastruktúrára épülő és kapacitásbővítő projektek, valamint a meglévő szűk keresztmetszeteket kezelő projektek (nevezetesen a Transalpine (TAL), az Adria vagy az SPSE olajvezetékek) kulcsfontosságúak ahhoz, hogy életképes alternatívákat lehessen biztosítani a leginkább érintett tagállamok számára. Az alternatív ellátási útvonalak létrehozását a kőolaj-finomítók átalakítására és korszerűsítésére irányuló célzott beruházásoknak kell kísérniük, mivel az urali nyersolaj alternatív olajtípusokkal való helyettesítése technológiai változásokat tesz szükségessé. **Az olajellátás biztonságának garantálásához szükséges teljes beruházási igény várhatóan 1,5–2 milliárd EUR-t tesz ki.**

2030-ig **ezen felül 29 milliárd EUR összegű további beruházásra van szükség a villamosenergia-hálózatban** annak érdekében, hogy az alkalmas legyen a megnövelt villamosenergia-felhasználás és -termelés kezelésére. Valamennyi releváns projekt már szerepel a közös érdekű projektek 5. jegyzékében³¹. A villamosenergia-ágazatra vonatkozó közös érdekű projektek gyorsított megvalósítása kulcsfontosságú a megújuló energiaforrások részarányát növelő összekapcsolt rendszer szempontjából. Az Ibériai-félszigeten felszámított jelenlegi magas villamosenergia-árak kiemelik a határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetések javításának fontosságát, mivel ez költséghatékony módja a biztonságos és megfizethető villamosenergia-ellátás szavatolásának. A Bizottság továbbra is támogatni és ösztönözni fogja, hogy a spanyol és a francia hatóságok a Délnyugat-Európával foglalkozó magas szintű munkacsoporton keresztül gyorsítsák fel a három meglévő, az Ibériai-félsziget és

³¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/fifth_pci_list_19_november_2021_annex.pdf

Franciaország közötti összekapcsolási kapacitás növelését célzó közös érdekű projekt végrehajtását. Az EU már lépéseket tett a balti államok villamosenergia-hálózatainak a kontinentális európai hálózattal való összehangolása érdekében. Miután ez megvalósul, legkésőbb 2025-ig, sem a villamosenergia-kereskedelem, sem a rendszerüzemeltetés nem lesz felhasználható a régió energiabiztonságának veszélyeztetésére.

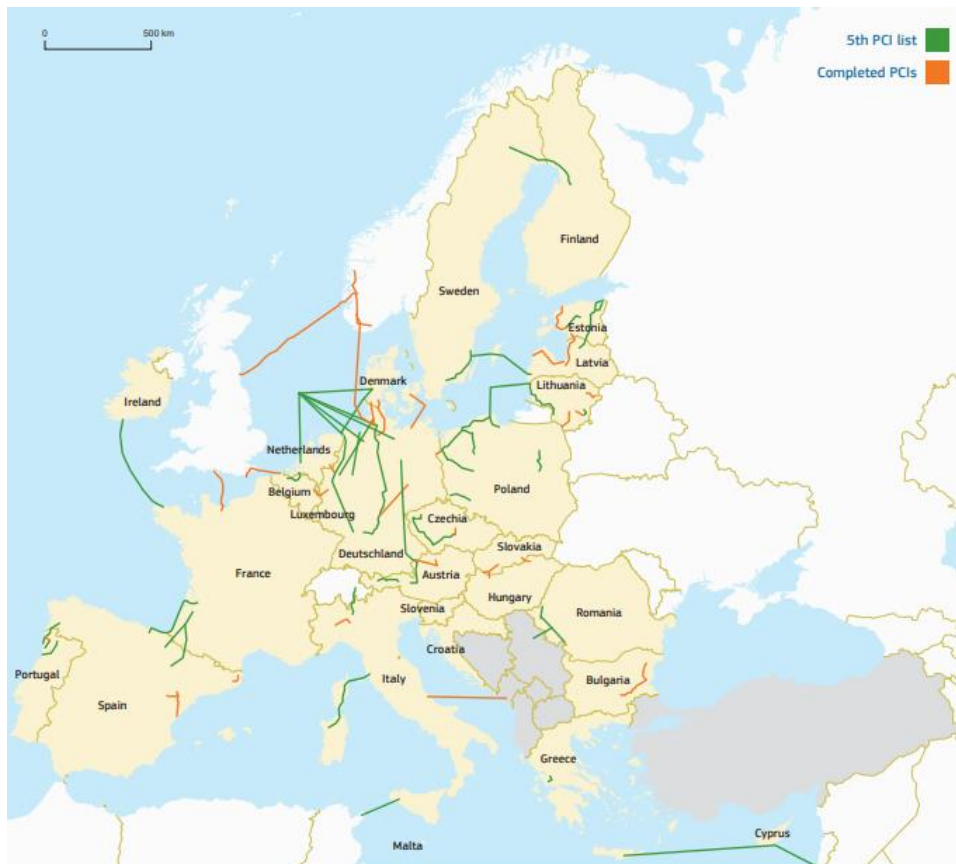
Az energiatárolás jelentős szerepet játszik az ellátás rugalmasságának és biztonságának garantálásában az energiarendszeren belül, mivel megkönnyíti a megújulóenergia-termelés integrációját, támogatja a hálózatot, és az energiát arra az időpontra tartalékolja, amikor arra a legnagyobb szükség van. Az energiatárolás végső soron csökkenti a gázüzemű erőművek használatát az energiarendszerben.

A Bizottság ösztönözni fogja továbbá a létfontosságú tengeri hálózatok és a határokon átnyúló hidrogéninfrastruktúra gyors fejlesztését.

Az európai gázinfrastruktúra térképe – közös érdekű projektek és a REPowerEU keretében azonosított további projektek, beleértve a hidrogénfolyosókat is

Az európai villamosenergia-infrastruktúra térképe

4.2. Nemzeti reformok és beruházások

Bár a célok és célkitűzések többsége európai szintű, és szoros koordinációt igényel, számos intézkedés végrehajtása továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik, és **céltott reformokat és beruházásokat igényel.**

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek rendkívül alkalmasnak bizonyultak arra, hogy a sürgős prioritásokat a tagállamok szükségletei alapján és erőteljes eredményorientáltsággal közös uniós keretben hajtsuk végre. E tervek már jelenleg is egy sor ambiciózus reformot és beruházást irányoznak elő a kettős átállás megvalósítása érdekében. Mérföldköveik és célkitűzéseik minden eddiginél helytállóbbak.

A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy a meglévő helyreállítási és rezilienciaépítési terveikbe illesszenek be egy külön fejezetet, amely új intézkedéseket tartalmaz az energiaellátás diverzifikálására és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésére irányuló REPowerEU-célkitűzések teljesítése érdekében. A tagállamok e célból technikai támogatásban részesülhetnek a technikai támogatási eszköz³² keretében. A határokon átnyúló beruházások elengedhetetlenek az összekapcsoltság megerősítéséhez és az energiaellátás biztonságának növeléséhez az egységes piacon. A RepowerEU-fejezetek értékelésekor a Bizottság figyelembe fogja venni az Unió egészének ellátásbiztonságához való hozzájárulás mértékét. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek új fejezetének a 2022. évi **országspecifikus ajánlások** szabnak majd irányt. A Bizottság e közleménnyel együtt testre szabott ajánlásokat adott ki

³² [Technikai támogatási eszköz: országonkénti tájékoztatók, 2022 | Európai Bizottság \(europa.eu\)](#)

valamennyi tagállam számára az energiapolitikára vonatkozóan, összhangban a REPowerEU-célkitűzésekkel.

A helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek biztosítaniuk kell a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozott intézkedések és az egyéb nemzeti vagy uniós alapokból támogatott intézkedések egymást kiegészítő jellegét. Mindenekelőtt növelni kell a kohéziós politika, különösen az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap+ (ESZA+), a közös agrárpolitika (KAP) második pillére, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) és a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek REPowerEU-fejezete közötti szinergiákat. Például a földgáz esetében a kiforrott hálózati, tárolási vagy LNG-projektek, amelyek egy adott tagállamra irányulnak ugyan, de európai jelentőséggel bírnak, belefoglalhatók a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek REPowerEU-fejezetébe. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek támogathatják például a TEN-E regionális csoportokban közös érdekükre tekintettel kiválasztott energiainfrastruktúra-projektek is, mivel ezek összekapcsolják a tagállamok energiahálózatait, bekapcsolják a rendszerbe az európai energiapiacoktól jelenleg elszigetelt régiókat, megerősítik a határokon átnyúló meglévő összeköttetéseket, elősegítik a megújuló energia integrálását, és megfelelnek a piaci integrációval, a versenyképességgel és az ellátás biztonságával kapcsolatos célkitűzéseknek. Ez lehetővé teszi a CEF energetikai célú forrásainak felszabadítását a TEN-E szabályai szerint határokon átnyúló tervezést és regionális együttműködést igénylő, villamosenergia-, tengeri, hidrogén- és egyéb közös érdekű infrastrukturális projekteket megvalósító rendszerösszekötők számára.

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek gyors és hatékony módot biztosítanak a REPowerEU igényeire összpontosító beruházások előreütemezésére, kiegészítve azokat a hatásuk maximalizálását célzó kapcsolódó reformokkal. Mivel a REPowerEU-fejezet és a kohéziós politikai alapok egyaránt támogatják a zöld energiára való átállást, az energiahatékonysággal és a megújuló energiával kapcsolatos beruházások mindkét program keretében támogathatók. Az e szakpolitikák közötti szinergiák fokozása érdekében a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy a programozási időszak teljes időtartamára szövegesen összehangolt módon tervezzék meg beruházásaikat, figyelembe véve a rendelkezésre álló finanszírozást és a végrehajtás ütemtervét.

4.3. Finanszírozás

A REPowerEU rövid távú beruházási igényeit fedező források bevonása érdekében a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szembeni célzott és gyors módosítását javasolja. A módosítás a kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) kibocsátási egységeinek árverés útján történő értékesítéséből származó, korlátozott összegű kiegészítő finanszírozás elkülönítését irányozza elő. Javasolja továbbá, hogy a tagállamok nagyobb rugalmasságot élvezzenek a mind a közös rendelkezésekről szóló (EU) 2021/1060 rendelet, mind pedig a KAP stratégiai tervekről szóló (EU) 2021/2115 rendelet alapján számukra elkülönített források átcsoportosítása tekintetében. Ezek a vissza nem térítendő támogatások kiegészítik a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében fennmaradó 225 milliárd EUR összegű hitelt, és így a teljes összeg megközelíti a 300 milliárd EUR-t. A javaslat értelmében amennyiben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében fennmaradó 225 milliárd EUR összegű hitel egy részére a jelenleg erre jogosult tagállamok a Helyreállítási és

Rezilienciaépítési Eszközzel szembe fordított módosított rendelet hatálybalépését követő 30 napon belül nem nyújtanak be igényt, úgy ezeket a forrásokat más tagállamok rendelkezésére bocsátják.

A tagállamoknak lehetőségük lesz arra, hogy a kohéziós politika szerinti allokációjuk legfeljebb 12,5 %-át átcsoportosítsák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközbe, mégpedig egy további 7,5 %-os átcsoportosítási lehetőség keretében, amely a REPowerEU-célkitűzésekre használható fel, bizonyítható szükségletek alapján, feltéve, hogy a tagállamok már kimerítették a meglévő 5 %-os átcsoportosítási lehetőséget. Az új átcsoportosítási lehetőség lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy helyreállítási és rezilienciaépítési tervükbe olyan új beruházásokat és reformokat foglaljanak bele, amelyek hozzájárulnak az Oroszországból származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának gyors csökkentéséhez. Az új átcsoportosítási lehetőséget egyes szükséges beruházások sürgős ütemezése és jellege indokolja.

Emellett a tagállamoknak lehetőségük lesz arra is, hogy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból származó allokációjuk legfeljebb 12,5 %-át átcsoportosítsák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközbe. A közös agrárpolitikai források egy részének a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül történő végrehajtása felgyorsítja a vonatkozó projektek végrehajtását, lehetővé téve a mezőgazdasági termelők számára, hogy hozzájussanak a műtrágyák használatának csökkentése és a fenntartható biometán vagy a megújuló energia termelésének növelése érdekében szükséges pénzügyi támogatáshoz.

A kohéziós politikai alapoknak és a KAP-alapoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek REPowerEU-fejezetébe történő, tagállamok általi önkéntes átcsoportosításának folyamata úgy került kialakításra, hogy biztosítsa a gyors elfogadási folyamatot, és ne késleltesse a stratégiai tervek és programok elfogadását és végrehajtását.

Fontos mindenekelőtt, hogy a REPowerEU-fejezetek előkészítése során a tagállamok széles körű konzultációt folytassanak különösen a helyi és regionális hatóságokkal, a szociális partnerekkel és a mezőgazdasági ágazat érdekelt feleivel annak érdekében, hogy biztosítsák az intézkedések sikeres végrehajtásának kulcsát jelentő, széles körű felelősségvállalást.

A **kohéziós politikai** alapok, amelyek jelentős mértékben támogatják az energiával kapcsolatos beruházásokat, továbbra is kiegészítik és megerősítik a REPowerEU és az európai zöld megállapodás célkitűzéseit. A jelenlegi többéves pénzügyi keretben a kohéziós politika keretében a dekarbonizációs és a zöld átállással kapcsolatos projektek számára nyújtott támogatás elérheti a 100 milliárd EUR-t. A gyors folyósítás biztosítása érdekében a Bizottság rugalmas eszközt fog előterjeszteni, hogy segítse a tagállamokat a magánforrások mozgósításában, és 2022 végéig felhatalmazáson alapuló jogi aktust tervez elfogadni annak érdekében, hogy a kohéziós politika standard visszatérítési rendszerei révén felgyorsítsa az energiahatékonysági projektek és a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos projektek tervezését és a számukra biztosított visszatérítést. A Bizottság emellett együtt fog működni a tagállamokkal annak érdekében, hogy előmozdítsa a regionális és helyi energiaügynökségek fejlesztését, amelyek az energetikai projektek egyablakos ügyintézési pontjaként működnek majd.

A REPowerEU-fejezetben foglalt reformokra és beruházásokra teljes mértékben alkalmazandók az **állami támogatási szabályok**. Az egyes tagállamok felelőssége annak biztosítása, hogy az ilyen intézkedések megfeleljenek az állami támogatásokra vonatkozó

uniós szabályoknak, és kövessék az állami támogatásokra vonatkozóan alkalmazandó eljárásokat. Tekintettel az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésének példátlan sürgősségére, a Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy a REPowerEU intézkedései tekintetében miként lehetne megkönnyíteni az állami támogatások ellenőrzését, ugyanakkor korlátozni a verseny torzulását. A Bizottság különösen arra vonatkozóan nyújt majd iránymutatást, hogyan lehet az intézkedéseket az állami támogatási szabályokkal összhangban megtervezni, és a döntéseket felgyorsítani, amint teljes körű információk állnak rendelkezésére. A Bizottság segítséget nyújt a tagállamoknak az olyan intézkedések kidolgozásában is, amelyek az általános csoportmentességi rendelet értelmében mentesülhetnek a bejelentési kötelezettség alól. Végezetül folyamatosan felül fogja vizsgálni az állami támogatásokra vonatkozó ideiglenes válságkeretet annak biztosítása érdekében, hogy az képes legyen kezelni a jelenlegi geopolitikai helyzet hatásait többek között az energiaügy területén, és továbbra is biztosítani fogja, hogy az állami támogatási keret összességében véve megfeleljen a célnak.

Az **Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – Energia (CEF-E)** olyan közös érdekű projekteket támogat majd, amelyeket a piac nem hajt végre, vagy amelyeket másként nem hajtanának végre a REPowerEU-célkitűzések eléréséhez szükséges időkereten belül. A Bizottság **e közleménnyel együtt a CEF közös érdekű energiaügyi projektjeire vonatkozó új pályázati felhívást tesz közzé**, mintegy 800 millió EUR becsült összköltségvetéssel. A REPowerEU prioritásainak megvalósításához legsürgetőbben szükséges infrastrukturális projekteket támogató pályázat nyerteseit 2022 második felében választják ki. 2023 elején a Bizottság újabb CEF-E pályázati felhívást tesz majd közzé azon közös érdekű projektek számára, amelyek előkészítése az ideai pályázati felhívásig nem történt meg.

A tagállamok az energiamegtakarítás ösztönzése és a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztásának csökkentése érdekében elfogadhatnak **a REPowerEU-célkitűzések támogatását célzó adóintézkedéseket**. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy vegyenek fontolóra további adóügyi intézkedéseket. Ezek közé tartozhat például az elektromos és hidrogénüzemű járművek vásárlása és használata tekintetében a gépjárműadó csökkentése vagy a gépjárműadó-mentesség, az energiamegtakarításhoz kapcsolódó adókedvezmény és a környezeti szempontból káros támogatások fokozatos megszüntetése. Az **energiaadó-irányelv** felülvizsgálatára irányuló, függőben lévő bizottsági javaslat is hozzájárul a REPowerEU-célkitűzésekhez azáltal, hogy árjelzéseket határoz meg a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztásának csökkentése és az energiatakarékosság érdekében; a Bizottság felszólítja a tagállamokat, hogy mielőbb jussanak megállapodásra a javaslatról.

Az **InvestEU program** a végrehajtó partnerekkel történő kockázatmegosztáson keresztül magánfinanszírozást fog mozgósítani azon beruházások széles körének támogatására, amelyek hozzájárulnak a REPowerEU szakpolitikai céljainak eléréséhez. A Bizottság az „Európa együtt” megközelítés jegyében szoros együttműködést fog folytatni az EBB csoporttal, az InvestEU program egyéb végrehajtó partnereivel és az uniós tagállamokkal a megújuló energiaforrásokra, az energiahatékonyságra és a villamosenergia-hálózatokra vonatkozó hitelezés, támogatásötvözés és tanácsadás felgyorsítása érdekében.

Annak érdekében, hogy versenyeztetési ajánlattétel esetén az **Innovációs Alap** fedezni tudja a vonatkozó költségek 100 %-át, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak mielőbb meg kell vizsgálnia az ETS-irányelv Innovációs Alapra vonatkozó javasolt módosítását, amit követően

a Bizottság gyorsan elfogadja majd az Innovációs Alap létrehozásáról szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktus szükséges módosítását.

5. A felkészültség megerősítése

Európának készen kell állnia és fel kell készülnie súlyos ellátási zavarok előfordulására. Bár az idei nyáron kevés az esélye annak, hogy kielégítetlenül maradjon a gázkereslet, fennállhat a kockázata, hogy a következő hónapokban további intézkedések nélkül a tárolókat nem fogják kellő mértékben feltölteni a következő télre.

A tárolásról szóló rendelet gyors elfogadásával együtt, amelynek célja, hogy nyáron megkezdődhessen az újratöltési szintek teljesítése, a Bizottság felszólítja a tagállamokat, hogy:

- **már előzetesen kezdjenek hozzá az energiatakarékosságról szóló uniós közlemény végrehajtásához.** A rövid távon megtakarított gázt mindenekelőtt arra lehet felhasználni, hogy a következő tél előtt újra feltöltsék a föld alatti tárolókat;
- **aktualizálják készenléti terveiket,** figyelembe véve a Bizottság felkészültségi felülvizsgálatában foglalt ajánlásokat. Az aktualizált készenléti terveknek azonosítaniuk kell azokat az alapvető fogyasztókat, amelyek kulcsszerepet játszanak az Unió kritikus ellátási láncában;
- **kérjék fel a szállításirendszer-üzemeltetőket,** hogy gyorsítsák fel azokat a műszaki intézkedéseket, amelyek **a jövő télre növelhetik az ellenirányú, azaz nyugat-kelet irányú áramlási kapacitást,** beleértve a gáz összetételére vonatkozó műszaki követelményekkel kapcsolatos intézkedéseket is;
- **kössék meg szomszédjaikkal a még hiányzó kétoldalú szolidaritási megállapodásokat.**

A meglévő uniós jogi keret lehetővé teszi, hogy szélsőséges válság esetén a tagállamok **szolidaritási intézkedéseket** kérjenek a szomszédos tagállamoktól. A rendkívüli gázhiány esetén a szolidaritási intézkedések **végző eszközként** szolgálnak annak érdekében, hogy az érintett országban biztosítsák **a háztartások, a távfűtési rendszerek és az alapvető szociális létesítmények** ellátását.

A Bizottság **iránymutatást fog kiadni a nem védett fogyasztók,** különösen az ipari fogyasztók **rangsorolási kritériumairól.** Az iránymutatás egyrészt azon kulcsfontosságú és kritikus jelentőségű nemzeti és határokon átnyúló értékláncok azonosítására összpontosít majd, amelyek zavarai európai és globális szinten egyaránt negatív hatást gyakorolnának a biztonságra, az élelmiszer-ellátásra, az egészségre és a biztonságra. Másrészt felméri majd a különböző területek versenyképességére gyakorolt hatást is. A Bizottság elő fogja segíteni továbbá egy összehangolt **uniós keresletcsökkentési terv** kidolgozását, amely már a tényleges szükséghelyzet felmerülése előtt aktiválható, megelőző jellegű önkéntes csökkentési intézkedéseket vázol fel. Ez a terv önkéntes piaci alapú intézkedéseket tartalmazna a vállalkozások fogyasztásának csökkentése és ezáltal annak biztosítása érdekében, hogy a védett fogyasztók ellátása elsőbbséget élvezzen. Emellett a Bizottság felülvizsgálja a tagállamok villamosenergia-ágazatra vonatkozó kockázati készültségi terveit annak érdekében,

hogy a lehető legkisebbre csökkentse a potenciális gázkimaradások villamosenergia-termelésre gyakorolt hatását.

Következtetések

Elérkezett az idő, hogy csökkentjük Európa stratégiai energiafüggőségét. A REPowerEU felgyorsítja a diverzifikációt, növeli a megújuló gázok mennyiségét, előreütemezi az energiamegtakarítást és a villamosítást, és ezáltal a lehető leghamarabb képes lesz a jelenleg Oroszországból évente importált fosszilis tüzelőanyagokkal egyenértékű mennyiségű energiát biztosítani. Ezt összehangolt tervezéssel, a közös érdeket szem előtt tartva és erős európai szolidaritással valósítja meg.

Európa energiafüggőségének csökkentése két okból is sürgős: egyrészt az éghajlati válság miatt, amelyet messzemenően súlyosbít Oroszország Ukrajna elleni agressziója, másrészt az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függősége miatt, amelyet Oroszország gazdasági és politikai fegyverként használ.

Európa energiarendszerének zöld átalakítása élénkíteni fogja a gazdasági növekedést, megerősíti Európa ipari vezető szerepét, és kontinensünket a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósítása felé vezető pályára állítja.

Az Európai Bizottság arra kéri a vezetőket, a tagállamokat, a regionális és helyi hatóságokat, sőt minden polgárt és vállalkozást is arra hív fel, hogy a REPowerEU terv végrehajtása révén csökkentsék Európa Oroszországtól való energiafüggőségét.